

Heby kommuns författningssamling

Vård- och omsorgsnämnden

ISSN 2000-043X

HebyFS 2020:08
Infördes i
författnings-
samlingen den
18 februari 2020

Riktlinje för färdtjänst och riksfärdtjänst

Vård- och omsorgsnämnden beslutade¹ den 22 januari 2020 om följande riktlinjer.

¹ Von § 3/2020. Beslutet ersätter HebyFS 2019:42

Innehåll

1. Bakgrund.....	3
2. Grunder för färdtjänsttillstånd.....	3
2.1 Kriterier för färdtjänst.....	3
2.2 Avsaknad av allmänna kommunikationer.....	3
3. Prövning av tillstånd.....	3
3.1 Ansökan om färdtjänst.....	3
3.2 Handläggning/utredning av färdtjänst.....	4
3.3 Färd sätt och fordonsslag.....	4
3.4 Beslut färdtjänsttillstånd.....	4
3.5 Återkallelse av tillstånd.....	5
3.6 Överklagande.....	5
4. Tillståndets omfattning.....	5
4.1 Tillstånd med och utan tidsbegränsning.....	5
4.2 Ledsagare.....	5
4.3 Medresenär.....	6
4.4 Fri medresenär/ledsagare på buss.....	6
4.5 Särskilt om färdtjänst för barn och unga.....	6
4.6 Färdtjänstområde och antalet färdtjänstresor.....	6
5. Andra typer av resor.....	6
5.1 Arbetsresor/utbildningsresor.....	6
5.2 Ungdomar med beslut om färdtjänst, när de reser från hemmet till korttidstillsyn och från korttidstillsyn och hemmet.....	7
6. Övriga villkor.....	7
6.1 Begränsningar.....	7
6.2 Samplanering.....	7
6.3 Beställning av resa.....	7
6.4 Avbeställning.....	7
6.5 Bagage/husdjur/ledarhund.....	7
6.6 Identitet.....	8
6.7 Flytt till annan kommun.....	8
6.8 Normal service som utförs av föraren.....	8
6.9 Hjälpmedel.....	8
6.10 Avgifter.....	8
7. Riksfärdtjänst.....	8
7.1 Ansökan.....	8
7.2 Handläggning.....	9
7.3 Beslut och tillstånd.....	9
7.4 Överklagande.....	9
7.5 Sekretess.....	9
7.6 Ledsagare.....	9
7.8 Barn.....	10
7.9 Avgift.....	10

1. Bakgrund

Färdtjänst är en anpassad typ av kollektivtrafik för personer med olika funktionsnedsättningar. Precis som den övriga kollektivtrafiken reser man tillsammans med andra men resor sker i anpassade personbilar, rullstolsbilar eller rullstolsbussar. Färdtjänst kan också beviljas i vanlig kollektivtrafik tillsammans med ledsagare eller medresenär. Rätten till färdtjänst regleras genom Lag om färdtjänst (1997:736) samt lagens förarbeten och rådande praxis. Av lagens förarbeten framgår att färdtjänst i första hand ska betraktas som en transportform och inte som en form av bistånd. Där finns utrymme för kommuner att själva utforma villkor och anpassa färdtjänstens utformning och servicenivå utifrån riktlinjer. Dessa riktlinjer syftar till att beskriva hur Heby kommun utformar sitt regelverk för färdtjänst, där lag, förarbeten och praxis inte reglerar. Avgifter för färdtjänst behandlas inte i riktlinjerna utan beslutas av Kommunfullmäktige i samband med att budget tas för nästkommande år.

2. Grunder för färdtjänstillstånd

2.1 Kriterier för färdtjänst

Grundläggande kriterier för färdtjänst är:

- Den sökande ska vara folkbokförd inom Heby kommun.
- Den sökande har en funktionsnedsättning som inte är tillfällig. Det betyder att funktionsnedsättningen ska bestå i minst tre månader.
- Den beräknade tiden för funktionshindrets varaktighet utgår från ansökningsdagen eller den dag varaktighetens längd bekräftas via utredning.
- Funktionsnedsättningen gör att den som söker färdtjänst har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationer.
- Färdtjänst beviljas inte av den anledningen att allmänna kommunikationer saknas eller är dåligt utbyggda.
- Hög ålder är i sig inte ett kriterium för färdtjänst.
- Tillstånd till färdtjänst är personligt.

2.2 Avsaknad av allmänna kommunikationer

Färdtjänst är till för personer som har svårigheter att resa med kollektivtrafik på egen hand. Om det inte finns kollektivtrafik där personen bor och detta är enda skälet till att personen behöver färdtjänst kan detta inte beviljas.

3. Prövning av tillstånd

Färdtjänst är särskilt anordnade transporter för personer med funktionsnedsättning. För att få resa med färdtjänst krävs tillstånd utifrån ett myndighetsbeslut. Varje prövning är individuell och görs av en färdtjänsthandläggare.

Ett tillstånd för färdtjänst innehåller bestämmelser om

- Tidsbegränsning,
- vilket färdmedel och fordonsslag som får användas,
- inom vilket geografiskt område resor får göras,
- hur många resor tillståndet gäller för,
- vilken servicenivå.

Bestämmelserna måste vara rimliga så att det finns möjlighet att anpassa tillståndet till den enskildes behov i vissa avseenden (så kallad individualisering)

3.1 Ansökan om färdtjänst

Ansökan om tillstånd för färdtjänst ska ske skriftligt på särskilt avsedd blankett och ska

lämnas till kommunen där den sökande är folkbokförd. Handlingar som den sökande själv vill åberopa för att styrka funktionsnedsättning ska lämnas in av den sökande. Vid nyansökan ska ansökan kompletteras med ett läkarutlåtande som intygar din funktionsnedsättning. Färdtjänsthandläggaren kan även efter samtycke från den sökande att ta del av uppgifter som kan styrka behovet av färdtjänst. Det kan till exempel vara uppgifter från kommunens rehabiliteringsenhet.

3.2 Handläggning/utredning av färdtjänst

Handläggning av ett ärende sker enligt bestämmelserna i Förvaltningslagen (1986:223). Med "väsentliga svårigheter" att förflytta sig avses svårigheter i samband med resandet, svårigheter att förflytta sig vid resans mål räknas inte hit. Även begreppet "att förflytta sig på egen hand" är kopplat till själva resandet som till exempel förmåga att ta sig till busshållplatsen eller att stiga på eller av bussen. Det innebär att till exempel svårighet att bära kassar inte är en grund för att beviljas färdtjänst. Om en sökande behöver auktoriserad tolk i samband med utredning ordnar och står alltid myndigheten för detta. Tolk anlitas via en tolkförmedling.

3.3 Färdsätt och fordonsslag

Enligt 9 § lag om färdtjänst får tillståndet i skälig omfattning förenas med föreskrifter om vilket färdsätt som får användas och vilken service som ingår.

Färdtjänstresor sker med olika fordon och på olika sätt beroende av resenärens funktionshinder. Typer av fordonsslag som kan förekomma är personbil, lågentrëbuss, vanlig buss, specialfordon. Enskild resenär kan inte avstå från anvisat fordon, t ex lågentrëbuss, och i stället välja ett ur resenärens synvinkel bekvämare fordon, t e x personbil. De färdsätt som kan vara aktuella är:

- åka allmän kollektivtrafik med ledsagare/medresenär
- genomföra byten
- åka personbil utan hjälp
- bärhjälp
- nödvändiga hjälpmedel för resans genomförande
- placering i fordon
- ledarhund
- vintertillstånd
- undantag för samåkning

Den enskildes möjligheter att resa bedöms vid utredningstillfället av kommunens handläggare, vad gäller funktionshinder och resmöjligheter där man måste ta hänsyn till ett varierat hälsotillstånd. Någon hänsyn till den enskildes ekonomi tas ej vid bedömningen

3.4 Beslut färdtjänsttillstånd

Beslut om för vilken tid tillstånd för färdtjänst ska gälla och vad som eventuellt mer (jmf. Lag om färdtjänst 9 §) ska ingå i tillståndet, fattas samtidigt.

När ett beslut fattas meddelas detta skriftligen till den sökande. Delavslag och avslagsbeslut ska motiveras.

Tillstånd för färdtjänst är personligt och kan vara tidsbegränsade eller utan tidsbegränsning om det finns särskilda skäl till det. Särskilda skäl ska alltid motiveras. Den färdtjänstberättigade får ett skriftligt beslut och ska vid bokning av färdtjänstresa kunna legitimera sig med personnummer. När tiden för ett beslut om färdtjänst är på väg att gå ut eller har gått ut, åligger det den enskilde själv att kontakta handläggare för nytt beslut, dvs. göra en ny ansökan.

3.5 Återkallelse av tillstånd

Enligt 12 § får en tillståndsgivare återkalla ett tillstånd att anlita färdtjänst, om förutsättningarna för tillståndet inte längre finns.

Om tillståndsinnehavaren genom förändringar i hälsotillståndet eller av andra skäl inte längre uppfyller kriterierna för att inneha ett färdtjänsttillstånd kan återkallelse av tillståndet bli aktuellt. Ett tillstånd kan också återkallas om tillståndsinnehavaren gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelse av de föreskrifter eller villkor som gäller för färdtjänsten.

Orsaken kan till exempel vara att den färdtjänstberättigade uteblir upprepade gånger, så kallade bomkörningar, eller att färdtjänstberättigad låter obehöriga utnyttja färdtjänsten. Det kan också röra sig om hot om våld eller sådant som på annat sätt vållar obehag för eventuella medpassagerare, för föraren eller som vållar skador på fordonet. Innan återkallelse sker ska den berörda personen först meddelas muntligt och sedan skriftligt och dessutom ha möjlighet att yttra sig över de omständigheter som läggs till grund för den föreslagna åtgärden. Beslut om återkallelse ska alltid motiveras. Beslut om återkallelse av tillstånd handläggs av färdtjänsthandläggare enligt delegationslista.

Resor som uppenbart genomförts i strid mot gällande föreskrifter och villkor betraktas inte som färdtjänstresa. Om sådana resor genomförs faktureras resenären hela beloppet för resan. Detsamma gäller för resor där rätten till färdtjänst upphört eller återkallats.

3.6 Överklagande

Om den sökande inte är nöjd med beslutet kan det överklagas till förvaltningsdomstolen. Överklagandehänvisning ska alltid biläggas beslut vilka helt eller delvis går mot den sökandes begäran. Överklagandet ska inkomma till vård och omsorgsförvaltningen senast 3 veckor efter det att den enskilde erhållit beslutet. Om överklagandet inkommit i rätt tid sänds överklagandet till förvaltningsdomstolen annars avvisas det som för sent inkommen handling.

4. Tillståndets omfattning

Ett tillstånd för färdtjänst utformas utifrån resenärens individuella behov. Tillståndet förenas därför med villkor efter individuell prövning.

4.1 Tillstånd med och utan tidsbegränsning

Tillstånd till färdtjänst beviljas för viss tid (tillstånd med tidsbegränsning) eller tills vidare (tillstånd utan tidsbegränsning). Ett tillstånd utan tidsbegränsning beviljas normalt **endast** om det står klart att funktionshindret kommer att vara bestående och väsentliga svårigheter att förflytta sig eller att resa med allmänna kommunikationsmedel kommer att föreligga trots den medicinska utvecklingen och trots den allt bättre tillgängligheten av kollektivtrafiken. Om den sökandes svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel föreligger främst vintertid, kan tillståndet förenas med villkor om att det gäller endast vintertid (vintertillstånd). Vinterperioden löper från den 1 november till den 30 april.

Ett tillstånd kan också endast gälla vissa delar på dygnet, till vissa resmål eller till viss hållplats.

4.2 Ledsagare

Om funktionsnedsättningen gör att resenären har hjälpbehov i bilen under resans gång utöver den hjälp och service som föraren kan ge, kan han eller hon få rätt att ta med sig en ledsagare. Exempel på det kan vara att resenären har omfattande orienteringssvårigheter, stora fysiska funktionshinder, resenären utgör en fara för chauffören p.g.a av sin funktionsnedsättning etc. Det innebär att resenären får ta med en person på resan utan kostnad. Ledsagare beviljas inte för behov av hjälp utanför själva resan, till exempel vid

resmålet eller för att bära. Om person är i behov av ledsagare behöver det ansökas specifikt. Färdtjänsthandläggare kan behöva begära in kompletterande medicinskt underlag i samband med sådan prövning.

För beviljad ledsagare gäller följande i Heby kommun:

- Tillståndsinnehavaren har behov av stöd under själva resan.
- Ledsagaren ska stiga på och av vid samma plats som färdtjänstresenären.
- Ledsagaren reser gratis.
- Den som själv är färdtjänstberättigad kan inte vara ledsagare.

4.3 Medresenär

Tillståndshavare får i mån av plats ta med en medresenär och egna barn mot fastställd avgift. Detta får inte generera att större fordon måste användas. Medresenären ska vara med från resans start till dess mål.

Efter individuell prövning kan färdtjänstresenär medges rätt till flera medresenärer.

4.4 Fri medresenär/ledsagare på buss

En betalande färdtjänstberättigad får på samtliga ordinarie UL-linjebussar inom hela Heby kommun ta med en medresenär/ledsagare kostnadsfritt. Den färdtjänstberättigade visar sitt färdtjänstkort och giltigt id-handling och betalar UL:s gällande taxa. Av- och påstigning ska ske på samma hållplats som gäller för den färdtjänstberättigade.

4.5 Särskilt om färdtjänst för barn och unga

Om den som söker är under 18 år prövas hans eller hennes rätt till färdtjänst i förhållande till barn utan funktionsnedsättning i motsvarande ålder. Mindre barn reser normalt inte ensamma med allmänna kommunikationer. Ett barn med funktionsnedsättning har rätt till färdtjänsttillstånd om ett barn utan funktionsnedsättning, i motsvarande ålder och situation, på egen hand kan förflytta sig eller resa med den allmänna kollektivtrafiken. För personer under 18 år ska ansökan göras av vårdnadshavare/förmyndare.

4.6 Färdtjänstområde och antalet färdtjänstresor

Färdtjänsttillståndet gäller inom Heby Kommun och ger normalt rätt till 30 enkelresor per månad men antalet prövas individuellt. Dessutom finns möjlighet till den som har beviljats färdtjänst att åka ytterligare 12 resor tur och retur per kalenderår till/från stadskärnan/centrum i Uppsala/Tierp, Enköping och Sala. Färdtjänstområde och antal resor är densamma oavsett färdväg. För resor till annan kommun eller ytterligare resor utanför kommungräns finns möjlighet att ansöka om riksfärdtjänst.

5. Andra typer av resor

Av färdtjänstlagen framgår att resor som kan anses vara väsentliga för tillståndsinnehavaren endast får begränsas om det finns synnerliga skäl.

5.1 Arbetsresor/utbildningsresor

För arbetsresor (anställningsbevis, registrering som egen företagare eller motsvarande krävs vid ansökan) och utbildningsresor (universitetsstudier eller yrkesutbildningar som inte ersätts av annan) krävs ett speciellt tillstånd som beviljas individuellt. Tillståndet berättigar maximalt till två enkelresor per dag mellan folkbokföringsadress och arbete eller utbildning. Den som är beviljad resa kan på väg till och från resmålet hämta eller lämna barn i barnomsorg. Arbetsresor får endast gå till ordinarie arbetsplats. Övriga resor i tjänsten ska bekostas av arbetsgivaren. Vid arbets- och utbildningsresor tillåts inte medresenär

5.2 Ungdomar med beslut om färdtjänst, när de reser från hemmet till korttidstillsyn och från korttidstillsyn och hemmet

Alla färdtjänsttillstånd som avser resa från hemmet till korttidstillsyn och från korttidstillsyn och hemmet kräver ett speciellt tillstånd. Tillståndet beviljas maximalt en resa per skoldag och maximalt två resor då skolan är stängd (lovdagar). Färdresan ska ske mellan korttidstillsyn och folkbokföringsadressen.

6. Övriga villkor

6.1 Begränsningar

7 § Tillståndet omfattar inte transporter som av någon anledning bekostas av det allmänna.

Färdtjänst är avsedd för enskilda personers privatresor och får ej användas för följande typ av resor:

- Tjänsteresor
- Resor inom socialtjänsten, t.ex. utflykter och liknande resor som arrangeras som gruppresor för funktionsnedsatta eller äldre personer i ett boende.
- Resor inom skolan, t ex skolresor, resor i samband med studiebesök, badresor m.m. Det samma gäller inom förskole- och fritidshemsverksamheten.
- Resor inom verksamhet som bedrivs av regionen, t ex resor som arrangeras för personer på sjukvårdsinrättningar, resor inom regionen bedrivna skolor etc.
- Resor inom en verksamhet som staten är huvudman för t ex institutioner som drivs av staten.
- Resor inom privat drivna verksamheter, t ex privata skolor, barnomsorg i privat regi, privata företag, stiftelser eller dylikt som bedriver sjukvård, äldrevård m.m.
- Resor som av någon annan anledning ska bekostas av det allmänna (d v s staten, regionen eller annan kommunal verksamhet) t ex sjukresor, skolskjuts, ambulanstransporter, resor i samband med arbetslivsinriktad rehabilitering eller andra resor som ska bekostas av Försäkringskassan.

6.2 Samplanering

Resorna ska om möjligt samordnas vilket kan leda till att resan inte alltid kan företas på önskad tid.

6.3 Beställning av resa

Resan ska beställas ett dygn innan avresa för att garantera tiden. Vid storhelger behövs dock längre framförhållning. Beställning gör under kontorstid.

Är den resande i behov av bärhjälp meddelas detta i samband med beställning av resan.

6.4 Avbeställning

För att avbeställa en resa ska detta göras så snart som möjligt för att undvika en så kallad bomresa. En sådan resa uppstår om fordonet kommer till beställd adress utan att någon resenär följer med. Visar det sig att en färdtjänstberättigad, efter utredning av färdtjänsthandläggaren, förorsakat en så kallad bomresa och/eller andra inte godkända kostnader, ska kommunen återkräva den uppkomna merkostnaden.

6.5 Bagage/husdjur/ledarhund

Husdjur får medföras om de sitter i bur. Ledarhundar är undantagna från burtvång. Att avsikten är att medföra ett husdjur ska meddelas senast vid beställning av resan. Bagage får medföras i normal omfattning. Med normal omfattning avses vad en resenär normalt kan medföra vid en bussresa.

6.6 Identitet

Den resande ska på begäran kunna styrka sin identitet med någon form av legitimation.

6.7 Flytt till annan kommun

Om en färdtjänstberättigad flyttar från Heby kommun upphör rätten till färdtjänst dagen efter flytten har genomförts.

6.8 Normal service som utförs av föraren

I ett tillstånd för färdtjänst ingår vissa villkor för resan som inte sker med den allmänna kollektivtrafiken. De vanligaste villkoren förklaras nedan.

- Hjälpin och ut ur fordonet.
- Hjälptill och från port i markplan
- Hjälpm med säkerhetsbälte
- Hjälpm med fastsättning och lastsäkring av rullstol.
- Hjälpm med bagage och de hjälpmedel som ska medföras under själva resan.
- Förflyttning av rullstolsburen resenär med hjälp av trappklättrare i samband med resa

6.9 Hjälpmedel

Förflyttningshjälpmedel som behövs för att resa såsom rullator eller rullstol får tas med om inget annat bestämts.

6.10 Avgifter

Enligt 10 § lag om färdtjänst har kommunen rätt att ta ut en avgift för färdtjänsten. Enligt 11 § lag om färdtjänst ska denna avgift vara skälig och får inte överstiga tillståndsgivarens självkostnader.

För att ge ett incitament att använda kollektiva färdmedel när personen klarar detta, bör det vara en skillnad mellan avgift för färdtjänst och avgift för kollektivtrafiken.

- Färdtjänsten ger en högre servicenivå i och med att den erbjuder en transport från dörr till dörr och att utifrån detta kan avgifterna skiljas åt.
- Avgiften bör spegla samhällets kostnader för att tillhandahålla transporten, vilket motiverar en högre avgift för färdtjänsten.

Avgift för färdtjänstberättigad och medresenär tas ut enligt den av kommunfullmäktige beslutade taxan för färdtjänst. Den beslutade avgiften erläggs direkt till chauffören i samband med resan. Vid färdtjänstresa som anses vara väsentliga för tillståndshavaren, faktureras den resande månadsvis, ingen avgift erläggs i dessa fall till chauffören.

Vid samåkning mellan två eller flera resenärer betalas full egenavgift för var och en. Egenavgiften erläggs direkt till chauffören i samband med resan.

7. Riksfärdtjänst

Regleringen gällande riksfärdtjänst återfinns i lagen (1997:735) om riksfärdtjänst.

7.1 Ansökan

Ansökan ska ske till Heby kommun senast tre veckor innan avresa. I samband med jul- och nyårshelgen skall ansökan ha kommit in till kommunen senast en månad före önskad avresa för att säkerställa att resan kan genomföras. Undantag gällande ansökningstid kan ske vid bland annat nära anhörigs sjukdom eller begravning. I dessa fall ska ansökan snabbbehandlas. Den sökande ska vara folkbokförd i kommunen där ansökan görs, i annat fall avvisas ansökan. Vid ansökan om riksfärdtjänst måste ändamålet med resan framgå av ansökan, detta då riksfärdtjänst i huvudsak endast beviljas vid resor avsedda för rekreation,

fritidsverksamhet eller annan enskild angelägenhet.

7.2 Handläggning

Handläggning av riksfärdtjänst följer de regler som finns i Förvaltningslagen. Läkarintyg som styrker funktionsnedsättningen ska vid behov krävas in. Intyget är ett av flera beslutsunderlag och ger i sig inte rätt till riksfärdtjänst. I utredningen måste klargöras vilken typ av färd sätt som ska användas för den aktuella resan. Utgångspunkten ska alltid vara vad som är ett normalt färd sätt på den aktuella sträckan för en person utan funktionsnedsättning. Resa med riksfärdtjänst ska beviljas för det färd sätt som med hänsyn till den enskildes funktionsnedsättning är det minst kostsamma för kommunen. Detta regleras i Transportrådets Allmänna råd för riksfärdtjänsten 1989:3, vilka alltså används av domstolarna vid tolkning av lagen om riksfärdtjänst.

7.3 Beslut och tillstånd

Kraven för att beviljas tillstånd till riksfärdtjänst är högre än när det gäller att beviljas färdtjänstillstånd. Han eller hon ska också ha en stor och varaktig funktionsnedsättning. För att funktionsnedsättningen ska betraktas som varaktig ska den förväntas bestå i minst sex månader (tre månader gällande färdtjänstillstånd).

Kommunen har ingen skyldighet att anordna transporten utan enbart att ersätta den ökade kostnaden

som uppstår på grund av funktionsnedsättningen. Detta innebär att för att beviljas riksfärdtjänst ska

resan inte kunna företas till normala kostnader.

Riksfärdtjänst kan endast beviljas för resor inom Sverige från en kommun till en annan.

Tillstånd för riksfärdtjänst beviljas i normalfallet för en resa i taget. Tillstånd för riksfärdtjänst kan meddelas för återkommande resor till ett speciellt resmål eller inom ett speciellt reseområde. Tillstånd till återkommande resor gäller för en viss tid och för ett visst antal resor.

Färdtjänsthandläggare gör beställningen av resan görs till Riksfärdtjänsten i Sverige AB som planerar och samordnar resan.

7.4 Överklagande

Ett beslut om riksfärdtjänst kan överklagas vid allmän förvaltningsdomstol.

Överklagandehänvisning ska medsendas vid beslut om avslag.

7.5 Sekretess

För ärenden gällande riksfärdtjänst föreligger sekretess i enlighet med offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) 29 kap. 6 §. För sekretessen gäller ett så kallat omvänt skaderekvisit, det vill säga det råder presumtion för sekretess. Det är således samma höga sekretess som inom övriga socialtjänsten. Möjligheten att, trots sekretess, lämna ut uppgifter regleras i lagen (1997:735) om riksfärdtjänst (sekretessbrytande bestämmelser).

7.6 Ledsagare

Om den som söker om tillstånd till riksfärdtjänst behöver ledsagare under resan skall tillståndet även gälla för ledsagare. Ledsagaren ska stiga på och av vid samma plats som den riksfärdtjänstberättigade. Avgift får inte tas ut för ledsagare som behövs för att genomföra resan. Kommunen har ingen skyldighet att anskaffa ledsagare, det är den resandes eget ansvar. Behovet av ledsagare ska vara knutet till själva resandet och inte vara ett behov vid resmålet. Ledsagaren ska vara en person som inte reser av eget intresse utan som behövs för att stödja den riksfärdtjänstresande för att han eller hon ska kunna genomföra resan. Ledsagare beviljas om resenären behöver mer hjälp än vad trafikföretagets personal kan ge. Att trafikföretaget inte uppfyller sina åtaganden är inte ett skäl för att bevilja ledsagare.

För den som har svårigheter vid resandet, som inte kan tillgodoses med en ledsagare och det stöd som trafikföretaget kan ge ändå inte kan genomföra resan, kan ytterligare en ledsagare beviljas. Läkarintyg krävs om behovet är sådant att fler ledsagare än en behövs. Vid resa med personbil och specialfordon beviljas ledsagare endast vid behov av kvalificerat stöd vid resan.

7.8 Barn

Enligt riksfärdtjänstlagen betraktas en person som barn till dess man fyller 18 år. Utgångspunkten vid bedömning av ett barns behov av riksfärdtjänst är vad som kan anses gälla för andra barn i motsvarande ålder. Enligt domstolspraxis ska bedömningen ske i förhållande till om barnet kan åka med allmänna kommunikationer med en vuxen eller inte.

Mindre barn reser normalt sett inte ensamma med allmän kollektivtrafik, därmed ska normalt sett inte heller riksfärdtjänsttillstånd utfärdas för denna grupp. När det gäller större barn bör utredningen klargöra om barnet på grund av sin funktionsnedsättning är förhindrat att göra resor som jämnåriga normalt kan göra på egen hand. Det finns således anledning att, när det gäller barn, göra skillnad på lokala resor och längre resor. Lokala resor i en känd omgivning klarar lite större barn oftast utan någon vuxens sällskap. Detta bör tas med i bedömningen av ett barns rätt till riksfärdtjänst för att själv kunna resa.

7.9 Avgift

Avgift betalas enligt nationella beslut och motsvarar i de flesta fall kostnaden för att genomföra motsvarande resa med allmän kollektivtrafik. Eventuell medresenär betalar samma avgift som tillståndsinnehavaren till Riksfärdtjänsten i Sverige AB som planerar och samordnar resan.

Dessa riktlinjer träder i kraft den 18 februari 2020.

Annika Krispinsson
Ordförande i Vård- och omsorgsnämnden

Anne Eriksson
T.f. Förvaltningschef